

تاریخ ارسال: ۱۴۰۰/۰۴/۰۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۷/۱۰

تأملی بر تدریس تاریخ ایران اسلامی با روش پیش سازمان دهنده با استفاده از نرم‌افزار تاریخ ایران اسلامی ۲

سجاد جلیلیان<sup>۱</sup> امیر کریمی<sup>۲</sup>

## چکیده

متأسفانه تدریس تاریخ ایران اسلامی به روش‌های سنتی و غفلت از روش‌های مدرن آموزشی از قابلیت‌های آن کاسته و باعث یکنواختی امر تدریس شده است. در این راستا برای اثر بخشی تدریس تاریخ روش تدریس مبتنی بر پیش سازمان دهنده‌ها به‌عنوان روشی نوین در کشورمان می‌تواند در تسهیل و اثربخشی تدریس تاریخ ایران اسلامی ثمربخش باشد. بر این اساس برای اصلاح ضعف‌های موجود در آموزش تاریخ نیازمند استفاده از تکنولوژی و نرم افزارهای نوین طراحی شده در این عرصه می‌باشیم که نرم‌افزارهای کمک آموزشی تاریخی نوع جدیدی از این نوع‌اند که در زمینه پرورش قدرت تحلیل و تفهیم دانشجویان توانایی‌های بسیاری دارند. هدف کلی این نگاشته بررسی کارایی روش پیش سازمان دهنده در تدریس درس تاریخ ایران اسلامی در دانشگاه‌ها می‌باشد. در این پژوهش، روش توصیفی مورد استفاده قرار گرفته از نوع کیفی و تحلیلی است که با استفاده از ابزار فیش‌برداری برای جمع‌آوری داده‌ها اقدام شده است. یافته‌های مقاله نشان می‌دهد که نرم‌افزار تاریخ ایران اسلامی ۲ با داشتن قابلیت‌های فراوانش عرصه‌ای جدیدی برای آموزش تاریخ ایران اسلامی با روش پیش سازمان دهنده در دانشگاه محسوب شده و امر آموزش این علم را آسان‌تر و مؤثرتر می‌کند. در این راستا استفاده و بهره‌گیری از ظرفیت‌های موجود این نرم‌افزار در جهت امر تدریس تاریخ پیشنهاد می‌شود.

**واژگان کلیدی:** آموزش تاریخ، تاریخ ایران اسلامی، پیش سازمان دهنده، نرم‌افزار تاریخ ایران اسلامی ۲.

---

<sup>۱</sup> - دانشجوی دکتری مطالعات سیاسی انقلاب اسلامی دانشگاه شاهد [Sajjad14jalilian@gmail.com](mailto:Sajjad14jalilian@gmail.com)

<sup>۲</sup> - دانشجوی کارشناسی آموزش تاریخ پردیس فردوسی البرز [Am.karimi7935@gmail.com](mailto:Am.karimi7935@gmail.com)

## مقدمه:

برای تعریف واژه‌ی تاریخ دو نوع تعریف به چشم می‌خورد: نخست، گذشته یا به بیان دقیق‌تر، آنچه در گذشته روی داده است که در این معنا، تاریخ یعنی مجموعه‌ی رویدادهای متعلق به زمان گذشته که مساوی بامعنی رایج این واژه می‌باشد ولی در معنای دوم، تاریخ نوعی عمل یا تلاش برای شناختن همان مجموعه رویدادهای متعلق به زمان گذشته است (Golmohammadi, ۲۰۱۴). در واقع حوادث و وقایع تاریخی، سرگذشت حیات و فرهنگ یک قوم و ملت است که توسط مورخ ترسیم می‌شود. مورخان با استناد به منابع مکتوب و غیر مکتوب می‌کوشند به درک روشن و صحیحی از گذشته دست یابند و از آن تصویری مبتنی بر حقیقت ارائه دهند تا بتوان زمان حال را بهتر درک کرد که بر این اساس می‌توان گفت تاریخ آموختن از گذشته برای فهمیدن حال و ساختن آینده است. بر این اساس می‌توان تاریخ ایرانیان به چهار قسمت عمده تقسیم می‌شود: ۱. عهد قدیم، که از آخر قرن هشتم ق. م شروع شده در نیمه‌ی قرن هفتم میلادی خاتمه می‌یابد.

۲. عهد متوسط، که از نیمه‌ی قرن اول هجری تا بدو سلطنت صفویه امتداد یافته.

۳. عهد، که از دوره‌ی صفویه تا آغاز مشروطیت ایران امتداد می‌یابد.

۴. عهد معاصر، که از ابتدای مشروطیت تاکنون (پیرنیا، ۱۳۷۵: ۱۶۳). که با فتح ایران توسط مسلمین، به مدت شش قرن تاریخ این کشور عنوان اسلامی پیدا کرده است، اگرچه محتوای اسلام را فاقد بود (مدنی، ۱۳۸۷: ۱۶). باید توجه کرد که ملت ایران در دوران بعد از اسلام مورد تهاجم اقوام بیابان‌گردی همچون مغولان و ترکان و استعمارگرانی همچون روسیه و انگلیس قرار گرفته است، ولی به دلیل وجود شاخصه‌های تمدنی قدرتمند خود نه تنها بنیان‌های هویتی و تمدنی خود را از دست نداده بلکه توانسته آن‌ها را در خود تحلیل کند یا در مواقعی آن‌ها را براند (ملایری، ۱۳۷۹: ۱۱۲). کلیه‌ی اقوام و قبایل خارجی که در طول تاریخ ایران بعد از اسلام به ایران هجوم برده و زمام امور سیاسی را در دست گرفته‌اند، به تدریج کلیه‌ی عادات و سنن قومی خود را از دست داده و به مختصات فرهنگ و تمدن ایران آشنا و مانوس شده‌اند (راوندی، ۱۳۵۴: ۶۷۵). با ظهور اسلام و گرایش ایرانیان به این دین، تاریخ ایران اسلامی شروع شده و با ظهور دولت‌های متقارن (طاهریان، صفاریان، سامانیان و...) مقدمات رهایی ایرانیان از قید حکومت اعراب فراهم شد (راوندی، ۱۳۵۴: ۳۲). در دوران بعدی ناگهان شیعیانی که ده قرن خود را در زیر شکنجه حکام تسنن، خلفای تسنن و سلاطین غزنوی و سلجوقی و خوارزمشاهی و ایلخانان و تیموریان و ائمه و قضاوت وابسته به حکومت و نظام تسنن می‌یافتند و در پشت پرده‌های تقیه و عمق سیاه‌چال‌های زندان همواره احساس خفقان می‌کردند، در این زمان قهرمانانی پیدا کرده بودند که می‌توانستند عقده‌های نفرت و کینه‌ی خودشان را با شمشیرهایی برای آن‌ها در ذیل حکمت صفوی باز کنند (شرلی، ۱۳۸۷: ۲۳۲). با سرنگونی صفویه، ملت ایران شاهد دولت‌های مستقل کوتاه‌مدت افشاریه، زندیه، و در دوران معاصر قاجاریه و پهلوی بودند که همگی این سلسله‌ها تاریخ ایران اسلامی را شکل می‌دهند. در این دوران است که علم و هنر و علوم مختلف به اوج شکوفایی خود در ایران می‌رسند (ملایری، ۱۳۷۹: ۱۱۰). با ظهور دانشمندان و حکیمانی همچون: ابوریحان بیرونی،

فارابی، ابن سینا، خوارزمی، ابو حامد غزالی، جابر بن حیان، زکریای رازی، عمر خیام، ملاصدرا، سهروردی، شیخ بهایی و... و شاعرانی همچون: رودکی، فردوسی، عطار، سعدی، حافظ، مولوی، نظامی و هزاران شاعر دیگر، تمدن ایرانی-اسلامی به اوج شکوه خود می‌رسد.

بنابراین برای بقا و استمرار فرهنگ و تمدن تاریخی، هر جامعه‌ای باید میراث خود را به نسل‌های آتی انتقال دهد. به طور رسمی نظام آموزشی اعم از آموزش و پرورش و آموزش عالی این مهم را عهده‌دار است و در راستای چنین وظیفه مهمی درس تاریخ در برنامه درسی قرار گرفته است (چنگائی، ۱۳۹۹: ۸۴). در این راستا برای تدریس اثر بخش این دروس در واحدهای درسی مختلف نیاز به استفاده از فنون و روش‌های تدریس مدرن بیشتر از گذشته مورد توجه قرار گرفته و با توجه به آن که تاریخ را فقط یک درس در مجموعه دروس مقاطع تحصیلی و یا یک رشته تحصیلی دانشگاهی در نظر آوریم، تقریباً همه استادان و فراگیران تاریخ در این نکته اتفاق نظر دارند که امروزه بازنگری در روش‌های آموزش تاریخ ضروری است (همراز، ۱۳۹۰: ۱۴۹). در عین حال، بسیاری از شیوه‌های آموزشی دروس تاریخ متأثر از روش‌های تدریس گذشته و مبتنی بر دیدگاه‌های سنتی هستند که در اصل فقط امر تدریس را بیان می‌کند؛ اما در انتقال اطلاعات به دانش‌آموزان برخلاف روش‌های نوین در پرورش دانایی‌ها و توانایی‌هایی که دانش‌آموزان برای زندگی روزانه خود نیاز دارند، ناموفق بوده است (Eftekhari, ۲۰۱۹). روش تدریس مبتنی بر استفاده از پیش‌سازمان دهنده‌ها از جمله فونونی می‌باشد که بر آموزش معنادار فراگیران تأکید دارد و تحقیق‌های بسیاری حاکی از اثربخش بودن این نوع از تدریس در دروس مختلف دارد؛ اما هنوز تدریس دروس تاریخ با استفاده از این روش مورد بررسی و پژوهش قرار نگرفته است.

### پیشینه پژوهش:

افروز و دیگران (۱۳۸۵) در تحقیقی با عنوان بررسی تأثیر پیش‌سازمان دهنده‌ها در یادگیری دانش‌آموزان، با آزمایش بر روی دانش‌آموزان رشته تجربی و انسانی شهر شیراز به این نتیجه می‌رسند که نمرات دانش‌آموزان گروه آزمایش در پس‌آزمون افزایش یافته و بنابراین پیش‌سازمان دهنده‌ها نقش مؤثری در یادگیری دارند (افروز، ۱۳۸۵).

نتایج پژوهش آزوبل در سال ۱۹۶۰ که بر روی ۱۱۰ تن از دانشجویان به اجرا درآمده بود نشان می‌دهد که پیش‌سازمان دهنده‌ها در آموزش کوتاه‌مدت می‌توانند مؤثر باشند (Ausubel, ۱۹۶۰).

مه‌یر در تحقیق خود در سال ۱۹۷۹ با مطالعه چهل و چهار تحقیق در مورد پیش‌سازمان دهنده‌ها، چهار پیش‌بینی را مورد ارزیابی قرارداد: اینکه ۱. پیش‌سازمان دهنده‌گان باید برای متون ضعیف سازمان یافته تأثیر بیشتری نسبت به متون خوب سازمان یافته داشته باشند، ۲. پیش‌سازمان دهنده‌گان باید یک اثر مثبت قوی برای یادگیرندگان فاقد دانش پیش‌نیاز داشته باشند، ۳. پیش‌سازمان دهنده‌گان باید یک اثر قوی‌تر برای زبان‌آموزان فاقد توانایی‌های پیش‌شرطی داشته باشند، ۴. مخصوصاً پیش‌سازمان دهنده‌گان باید تأثیر بیشتری بر اقدامات انتقال اطلاعات داشته باشند تا نگهداری آن‌ها (Mayer, ۱۹۷۹). همچنین نتایج پژوهش لویتن و همکارانش نیز حاکی

از این است که پیش سازمان دهنده‌ها تأثیر تسهیل‌کننده‌ای بر یادگیری و حفظ مطالب دارند (Luiten, ۱۹۸۰). با این حال تحقیقات عده‌ای از محققان مانند: فلر، ۱۹۷۳؛ بارنز و کلاوسون، ۱۹۷۵؛ باسوپو، ۱۹۹۶؛ نشان‌گر آن است که پیش سازمان دهنده‌ها تأثیری در آموزش و افزایش یادگیری افراد ندارند (افروز به نقل از کلانتری، ۱۳۸۵).

شاه نعمتی و فانی (۲۰۰۸) در پژوهشی با موضوع مقایسه تأثیرات روش تدریس پیش سازمان دهنده و سخنرانی با استفاده از آزمایش دانش آموزان در گروه‌های کنترل و آزمایش به این نتیجه رسیدند که تفاوت معناداری در یادگیری، وسعت انتقال و عملکرد تحصیلی دانش آموزان گروه آزمایش با گروه کنترل مشاهده شده و روش پیش سازمان دهنده بیشتر از روش سخنرانی دانش آموزان را در عرصه یادگیری و انتقال اطلاعات یاری می‌کند (Shahnemati, ۲۰۰۸).

الفکی نیز در تحقیق خود در سال ۲۰۲۰ به این نتیجه می‌رسد که: موفقیت و عملکرد شرکت‌کنندگانی که محتوای دوره را از طریق سخنرانی در آموزش معکوس با استفاده از یک سازمان دهنده پیشین آموخته‌اند، بهتر از عملکرد و موفقیت همکارانشان در گروه کنترل است که توسط هیچ سازمان دهنده قبلی ارائه نشده است؛ بنابراین پیش سازمان دهنده‌گان، اگر در آموزش معکوس استفاده شوند، می‌توانند مزایای جالب توجهی برای تحقیق و توسعه مهارت‌های فرآیند علوم یکپارچه فراگیران داشته باشند (elfeky, ۲۰۲۰).

گونوان و همکارانش در تحقیقی در سال ۲۰۲۰ با عنوان «افزایش توانایی حل مسئله دانشجویان با استفاده از مدل یادگیری پرسشگری یکپارچه با پیش سازمان دهنده‌گان در مورد مفهوم کار و انرژی» ثابت کرده است که مدل پرس‌وجو با پیش سازمان دهنده‌گان در افزایش توانایی دانشجویان در حل مشکلات در مفهوم کار و انرژی مؤثر است. (Gunawan, ۲۰۲۰).

نیشاه و دیگران در سال ۲۰۲۰ در پژوهشی با عنوان «مدل یادگیری تحقیق با پیش سازمان دهنده‌گان برای بهبود درک دانش آموزان از مفاهیم فیزیک» با آزمایش بروی دانش آموزان در گروه‌های کنترل و آزمایش به این نتیجه می‌رسند که: ادراک مفاهیم گروه آزمایش از گروه کنترل بهتر بوده و مدل تحقیق همراه با یک پیش سازمان دهنده در افزایش تسلط بر مفاهیم فیزیک دانشجویان مؤثر است. در این راستا بیان می‌کنند که پیشرفت در گروه آزمایش هم از نظر شناختی و هم از نظر هر ماده فرعی بالاتر از گروه کنترل بود (Nisyah, ۲۰۲۰).

یافته‌های پژوهش بیرابل در سال ۲۰۲۰ نشان داد که استراتژی تدریس پیش سازمان دهنده، پیشرفت تحصیلی دانش آموزان را بهبود بخشیده و همچنین پیش سازمان دهنده‌گان توانایی حفظ مطالب را تا حدود زیادی افزایش می‌دهند. در این راستا او استفاده از پیش سازمان دهنده‌گان را برای آموزش مطالعات اجتماعی در تمام مقاطع تحصیلی و آموزش‌های ضمن خدمت و اجرای کارگاه‌های آموزشی برای معلمان در جهت استفاده از تدریس‌های پیش سازمان دهنده پیشنهاد می‌کند (birabel, ۲۰۲۰).

لازم به ذکر است که با توجه به جستجوی صورت گرفته هرچند مقالات متعددی در مورد تأثیرات آموزش دروس مختلف با پیش سازمان دهنده نگاشته شده است ولی پژوهشی که به بررسی ابعاد نوین آن در رشته تاریخ بپردازد، تاکنون صورت نگرفته و از این نظر، پژوهش پیش رو نوشتاری نو و قابل اعتنا می‌باشد.

بنابر پژوهش‌های صورت گرفته، اکثر آنها بر تاثیر مثبت و موثر پیش سازمان دهنده‌ها در امر آموزش و تدریس دارند و بر این اساس مسئله اصلی این پژوهش چگونگی تدریس تاریخ با قابلیت‌های پیش سازمان دهنده‌ها می‌باشد؛ که بخش مهمی از این قابلیت‌ها می‌تواند با استفاده از نرم‌افزارهای تاریخی قابل اجرا شود. اهداف پژوهش حاضر شناخت صحیح قابلیت‌هایی که نرم‌افزارها می‌توانند در اختیار دانشجویان و اساتید آموزش تاریخ با بهره‌گیری از روش پیش سازمان دهنده قرار دهند و همچنین بررسی قابلیت‌های آموزش پیش سازمان دهنده با آموزش تاریخ و در نهایت کشف لزوم استفاده از آموزش تاریخ با استفاده از روش پیش سازمان دهنده در بستر نرم‌افزارهای تاریخی است. فرضیه پژوهشگران مبنی بر این است که با توجه به ویژگی‌های موجود در این نرم‌افزار، آن را می‌توان یکی از بسترهای مناسب جهت آموزش تاریخ با روش پیش سازمان دهنده دانست.

### روش تحقیق:

با توجه به رویکرد نظری در پژوهش پیش رو، این پژوهش با استفاده از روش توصیفی از نوع کیفی و تحلیلی و با استفاده از ابزار فیش‌برداری برای جمع‌آوری داده‌ها، انجام شده است و اصل مطالعات نظری در منابع اسنادی (کتابخانه‌ای و اینترنتی) می‌باشد. در ضمن باید اشاره کرد که با توجه به موضوع و اهداف پژوهش، این تحقیق ماهیتی میان‌رشته‌ای بین علوم: تاریخ، روانشناسی و علوم تربیتی می‌باشد.

### مبانی نظری:

### آموزش تاریخ:

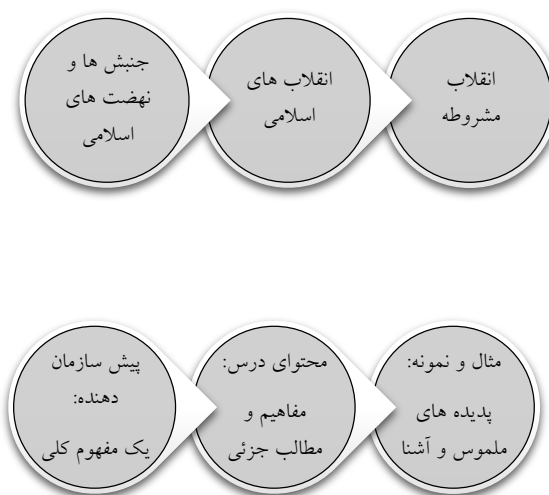
استفاده از روش‌های سنتی تدریس از سوی اساتید تاریخ یکی از مهم‌ترین علل عدم جذابیت درس تاریخ برای دانشجویان می‌باشد. رویکرد سنتی در آموزش تاریخ، با تأکید بر واقعیت تاریخی و تلاش برای انتقال آن به ذهن دانش‌آموزان، با تکیه بر شواهد قطعی و خدشه‌ناپذیر در تلاش است تا نگاه مطابق با واقع خویش را به دانشجو منتقل کند و شرایط را برای عبرت گرفتن وی فراهم آورد. در این میان، در منازعه میان ارزش ذاتی دانش تاریخی و ارزش ابزاری آن، رویکرد سنتی جانب نخست را می‌گیرد و بر واقعیت روی داد تاریخی تأکید می‌ورزد (وحدتی دانشمند، ۱۳۹۷: ۸۸). در واقع از بعد آموزشی درس تاریخ به‌عنوان یک درس حفظی تلقی شده و کتب درسی تاریخ انباشته از مفاهیم متعدد، اسامی اشخاص، زمان‌ها، مکان‌ها و جزئیات حوادث و رویدادهایی است که دانش‌جویان آن‌ها را حفظ می‌کنند و بعد از امتحان هم آن‌ها را فراموش می‌کنند. روش تدریس اساتید نیز که عمدتاً از روش‌های معمول و سنتی تدریس همچون سخنرانی، پرسش و پاسخ، روخوانی و غیره استفاده می‌کنند، مزید بر علت است. همچنین این تصور که تاریخ مربوط به گذشته است و در زمان حال که کاربردی بودن علم حائز اهمیت

می‌باشد چندان فایده‌ای برای فراگیر ندارد، از جمله عواملی هستند که آموزش این درس را با مشکل مواجه کرده‌اند. بنابراین چالش‌های پیش رو در آموزش تاریخ را می‌توان در سه بخش محتوا، روش‌های تدریس و روش‌های ارزشیابی موردبررسی و تحلیل قرارداد(چنگائی، ۱۳۹۹: ۸۵). روش سخنرانی سال‌ها یگانه راه گزارش و انتقال اطلاعات تاریخی به مخاطبان در تدریس دروس تاریخ بوده است که متأسفانه این روش در بسیاری از موارد موجب خستگی و ملال و حتی انزجار فراگیران می‌شد. در این روش استاد پیام‌دهنده و شاگردان پیام‌گیران بودند؛ شیوه‌ای یک‌سویه که در آن فراگیر نقشی غیرفعال داشت(همراز، ۱۳۹۰: ۱۴۹). ادامه این گرایش می‌تواند باعث گرایش دانشجویان از تحلیل تاریخ برای حل مشکلات کنونی جامعه به‌سوی حفظ تاریخ رویدادها و وقایع و در نتیجه کسب یک سطح ناچیز از درک تاریخی بشود. در روش‌های سنتی تنها استاد، بدون اجازه مشارکت به دانشجویان و با اقتدار تمام فرایند تدریس را به پایان می‌برد، ولی با رشد علوم یادگیری و همچنین فناوری اطلاعات روش‌های سنتی منسوخ‌شده و جای خود را به روش‌های نوین در آموزش دادند. روش‌های تدریس مسئله محور، پیش سازمان دهنده، پروژه محور و تدریس همگام با امکانات الکترونیکی از جمله موفق‌ترین و همچنین جدیدترین روش‌های تدریس می‌باشند که هم دروس نظری همچون: تاریخ را برای دانشجویان جذاب‌تر می‌کند و هم میزان یادگیری و مشارکت آن‌ها را به میزان قابل توجهی افزایش می‌دهد. دروس تاریخ به دلیل حجم مطالب و یکنواختی ذاتی آن، از فراریت بسیاری برخوردار می‌باشند که اگر مطالب به‌صورت مناسبی توسط اساتید منتقل نشود و آموزش تاریخ به صورتی عمیق صورت نگیرد ممکن است بسیاری از مطالب بعد از مدتی کوتاه فراموش شود و در نتیجه تدریس تاریخ تأثیر خود را از دست بدهد.

### پیش سازمان دهنده:

روش تدریس مبتنی بر الگوی پیش سازمان دهنده که به روش یادگیری معنی‌دار نیز معروف است یکی از پرکاربردترین روش‌های تدریس برای رشد یادگیری معنادار، می‌باشد. روش پیش سازمان دهنده شیوه سودمندی برای ساختن و شکل‌دهی برنامه درسی یا دروس، بر اساس توالی خاص و برای آموزش نظام‌دار ایده‌های کلیدی دروس خاص است. این روش در پرورش مهارت‌ها و تسلط بر محتوای آموزشی بسیار مفید بوده و بر کار دیوید آزوبل یکی از نظریه پردازان شناختی مبتنی می‌باشد. این روش با ارائه یا استفاده از سازمان دهنده‌های گرافیکی طریق منجر به تسلط در یادگیری و پایداری یادگیری می‌شود. با استفاده از این روش انتظار می‌رود که اساتید فهم یادگیرندگان از اطلاعات را افزایش داده و مفاهیم کلی و بنیادی را گسترش دهند (کاتایهان و رابینسون، ۲۰۰۰، نقل‌شده در یوسف زاده، ۱۳۹۷: ۲۶۰). برای مثال در طراحی درس تاریخ و ترسیم حوادث مندرج در تاریخ ایران اسلامی از قرون گذشته تاکنون اساتید دانشگاه سعی می‌کنند تا به دانشجویان کمک کند تا به تحلیل و شناسایی نتایج حوادث گذشته بر روندهای معاصر بپردازند. برای این کار اساتید اطلاعاتی را که دانشجویان در واحدهای قبلی خوانده بودند را در قالب سوال مطرح کرده و از آن‌ها می‌خواهند که خلاصه‌ای از کلیات آن واحد را با توجه به موضوع بیان کنند. استاد در این روش با طرح جملاتی مانند حکومت، استعمار، مشروطیت و... سعی می‌کند که در یادآوری کلیات به آن‌ها کمک کند. این روش برای آموزش مفاهیم از کل به جزء مفید است؛ یعنی

از دنیای ذهنی آن‌ها را به دنیای واقعی عینی هدایت می‌کند (اقتباس از یوسف زاده، ۱۳۹۷: ۲۶۱). از جمله مهم‌ترین اهداف روش پیش سازمان دهنده در علوم انسانی از جمله: تاریخ، معنی‌دار کردن یادگیری علم تاریخ است، به این‌گونه که این‌گه به اساتید تاریخ کمک می‌کند تا بتوانند حجم زیادی از اطلاعات را به‌طور معنی‌دار و مؤثر به دانشجویان منتقل کنند. منظور از یادگیری معنی‌دار در دروس تاریخ این است که وقتی دانشجویان مطالبی را می‌آموزند، باید آن مطلب تاریخی برای آن‌ها مفهوم شناخته‌شده‌ای داشته باشد، به این معنا که فرایند یاددهی - یادگیری باید به‌گونه‌ای تنظیم شود که مطلب و مفهوم جدید یادگیری را به نحوی با دانستنی‌ها و آموخته‌های قبلی دانشجویان مرتبط سازد؛ اما اگر دانشجو مطالب را به‌صورت تکرار، تمرین و جمله به جمله حفظ کند و به ابعاد شناختی یادگیری توجهی نداشته باشد، مطالب و مفاهیم، ارتباط و پیوندی با یادگیری‌های قبلی او پیدا نمی‌کنند و در نتیجه تمامی آموخته‌ها و یادگیری‌هایش سطحی و بی‌معنا خواهند بود. یادگیری معنی‌دار با درک مفاهیم موجود و عوامل مرتبط با آن در ساخت شناختی ارتباط پیدا می‌کند و چنانچه یادگیری معنی‌دار باشد، دانشجو قادر خواهد بود آن را به راهکارهایی تبدیل کند که در موقعیت‌های تازه به کار گیرد (توکته، ۱۳۹۸: ۲۰-۲۱).



شکل شماره (۱): نمونه‌ای از روش پیش سازمان دهنده در تدریس تاریخ ایران اسلامی

بر اساس نظریه یادگیری معنی‌دار (آزوبل، ۱۹۶۸) دانش‌های مربوط به هم در یک‌رشته تحصیلی به‌صورت یک هرم فرضی با یک سلسله‌مراتب به صورتی بسیار صرفه‌جویانه، در ارتباط با یکدیگر سازمان می‌یابند و ساخت شناختی آن زمینه علمی را به وجود می‌آورند. در این راستا مطالب درسی باید به‌گونه‌ای طراحی شوند که ابتدا کلی‌ترین مفاهیم و اندیشه‌ها به‌صورت خلاصه و اجمالی ارائه گردند و سپس به تدریج مطالب و مفاهیم جزئی‌تر مطرح شوند (سیف نقل‌شده در شاه نعمتی، ۲۰۰۸: ۱۱۰).



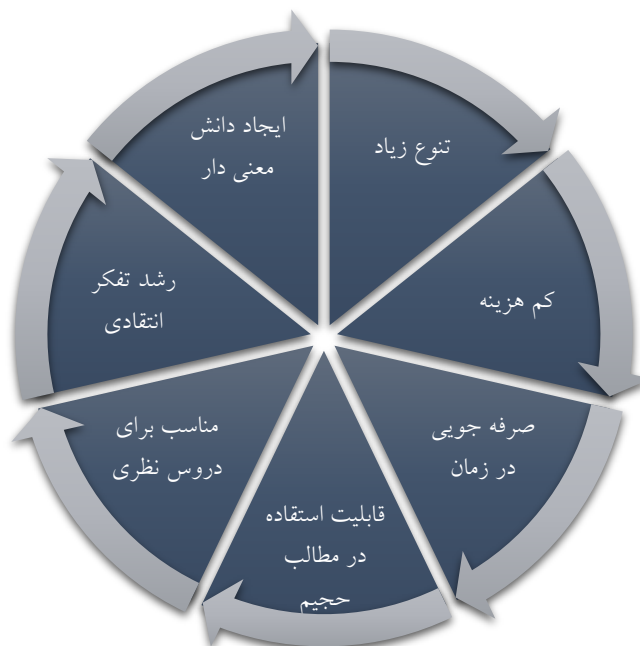
شکل شماره (۲): نمونه‌ای از هرم پیش سازمان دهنده در تدریس تاریخ ایران اسلامی

### ظرفیت‌ها:

پیش سازمان دهنده‌ها نمونه‌هایی از فنون و ابزارهای آموزشی باکیفیت بالا هستند که به ایجاد اعتمادبه‌نفس، دانش معنی‌دار و عمیق و همچنین کمک به دانش جویان در ایجاد ارتباط با همکلاسی‌ها کمک می‌کنند (Dean, ۲۰۱۲). درواقع پیش سازمان دهنده بسیار متنوع هستند و در رشته‌های مختلف کاربرد دارند. با توجه به اینکه در حوزه‌های میان‌رشته‌ای دروس تاریخ نیاز به بررسی و یاری‌گرفتن از دیگر علوم می‌باشیم؛ پیش سازمان دهنده‌ها در رشته‌های روانشناسی، گرایش‌های آموزش و دوره‌های بازرگانی، موضوعات خاص همچون علوم، انگلیسی و تاریخ استفاده می‌شوند (James, ۲۰۱۴). <https://www.collegestar.org/modules/advance-organizers>.

استفاده از این نوع تدریس متناسب برای دروس نظری و دانشگاه‌های کم امکانات می‌باشد؛ به این دلیل که به‌جز استاد تاریخ و دانشجو به دیگر امکانات آموزشی نیازی نداشته و این در حالی است که افزایش امکانات آموزشی می‌تواند در اثربخشی این شیوه مثر ثمر باشد. در این روش مطالب بانظم و تربیت تدریس شده و می‌توان حجم زیادی از اطلاعات تاریخی را در زمانی کوتاه تدریس کرد (جوینس نقل‌شده در مصطفی‌زاده، ۱۳۹۱، <http://mahabadedu.blogfa.com/post/۶۸>). با توجه به اینکه برای در عمیق تاریخ نیاز به تفکر عمیق و انتقادی در مباحث آن می‌باشم، این نوع از آموزش به رشد آگاهی‌های انتقادی دانشجویان کمک فراوانی می‌کند (یوسف زاده، ۱۳۹۷: ۲۶۳). درواقع این روش با استفاده از اطلاعات قبلی دانشجویان تاریخ مبحث درس را شروع کرده و فرآیند تدریس را مرحله‌به‌مرحله با استفاده از دانش‌های آنان به‌پیش می‌برد و از خارج شدن بحث تدریس از اهداف آموزشی جلوگیری می‌کند. همچنین دروس تاریخ نیز به دلیل تنوع بسیار و وجود مطالب گسترده توانایی بالقوه‌ای در ساخت و اجرای پیش سازمان دهنده‌ها را در خوددارند.





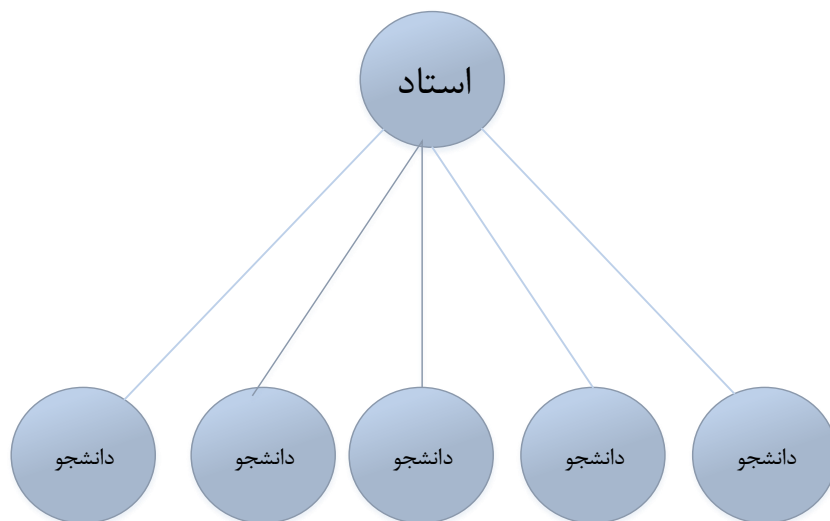
شکل شماره (۳): ظرفیت‌های روش پیش سازمان دهنده در دروس تاریخ

#### محدودیت‌ها:

با توجه به اینکه هیچ روش تدریسی کامل نیست و تمامی روش‌های تدریس در شرایط و موقعیت‌های مختلف کاربرد دارند؛ روش تدریس مبتنی بر پیش سازمان دهنده نیز از این امر مستثنا نیست.

جو یادگیری در این روش به این دلیل که استاد مستقیماً جریان یادگیری را مدیریت می‌کند و مواد آموزشی کاملاً ساخت یافته مورد تأکید است کاملاً ساختاریافته می‌باشد و در این راستا استاد به‌طور پیوسته سعی می‌کند بین اطلاعات جدید و پیش سازمان دهنده‌ها ارتباط و پیوند برقرار کند (یوسف زاده، ۱۳۹۷: ۲۶۲). از جمله بزرگ‌ترین محدودیت‌های این روش، لزوم آگاهی دانشجویان از مباحث و دروس قبلی می‌باشد؛ به این معنی که اگر دانشجویان مباحث قبلی را به‌کل از یاد برده باشند یا آن‌ها را به‌خوبی یاد نگرفته باشند، این روش با چالشی بزرگ روبرو می‌شود، به همین دلیل است که اگر استاد درس تاریخ از صلاحیت و دانش کافی برخوردار نباشد ممکن است، روند تدریس دچار اختلال بشود. در این الگو تمام تصمیمات توسط استاد گرفته می‌شود به نیازها و علایق و توانایی‌های دانشجویان کمتر توجه می‌شود، محتوا بازندگی واقعی شاگردان چندان ارتباطی ندارد و همچنین به مسائل روانی، عاطفی و اجتماعی شاگردان کمتر توجه می‌شود (مصطفی‌زاده، ۱۳۹۱، <http://mahabadedu.blogfa.com/post/۶۸>).

شکل زیر چگونگی ارتباط دانش جویان با استاد را در تدریس با استفاده از پیش سازمان دهنده نشان می‌دهد. با توجه به تصویر بین دانش جویان هیچ نوع مشارکت و ارتباطی برقرار نم‌باشد و این تنها استاد است که به انتقال داده‌های تاریخی می‌پردازد.



شکل شماره (۴): نحوه‌ی تعامل استاد با دانشجویان



شکل شماره (۵): محدودیت‌های روش تدریس مبتنی بر پیش سازمان دهنده در درس تاریخ

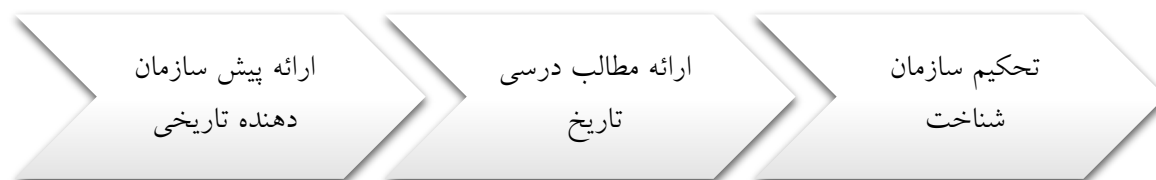
#### مراحل:

عناصر روش پیش سازمان دهنده بر این اصل مبتنی می‌باشد که در ابتدا باید یک یا چند پیش سازمان دهنده تاریخی ارائه توسط استاد به دانشجویان ارائه شود و خود این مرحله با تعیین دقیق اهداف درس تاریخ،

تشریح عناصر پیش سازمان دهنده همراه با مثال تاریخی و کمک به دانشجویان جهت یادآوری اطلاعات قبلی مرتبط با موضوع تاریخی صورت می گیرد. در واقع در این مرحله استاد به ارزیابی اولیه و سنجش میزان اطلاعات دانشجویان پرداخته و پس از زمینه چینی، پیش سازمان دهنده را مطرح می کند.

در مرحله دوم که بخش اصلی تدریس را شامل می شود استاد با ارائه مطالب درسی تاریخ پیش سازمان دهنده ها را با مطالب اصلی مرتبط می کند. او در ابتدا با ارائه اطلاعات آموزشی مناسب، دانشجویان را به مبحث درس جلب کرده و با تشریح اطلاعات سازمان یافته، بحث درباره تلفیق بین اطلاعات از طریق کشف روابط بین داده های تاریخی و پیش سازمان دهنده ها، تجزیه و تحلیل مطالب تاریخی را صورت می دهد.

در آخرین مرحله استاد در پی تحکیم سازمان شناختی دانشجویان می باشد. او با کمک به دانشجویان برای تعمیق یادگیری و کاربرد ادراکات کسب شده، تشویق یادگیری فعال و مشترک دانشجویان در کسب اطلاعات تاریخی، کمک به دانشجویان جهت بررسی انتقادی آگاهی های تاریخی کسب شده برای تعمیق ادراکات و ایجاد ارتباط بین بحث و اهداف درس و بازده های عملکرد، ابعاد یادگیری را در ذهن دانشجویان معنادار تر می سازد (اقتباس از یوسف زاده، ۱۳۹۷: ۲-۲۶۱).



شکل شماره (۶): مراحل اجرای روش تدریس پیش سازمان دهنده در دروس تاریخ

با توجه به توضیحات فوق اهمیت و جایگاه روش پیش سازمان دهنده در تدریس تاریخ آشکار شده است اما باید توجه نمود که نباید از قابلیت های فضای الکترونیکی و اطلاعاتی در این عرصه غافل ماند. استفاده از نرم افزارهای جدید برای بررسی و شناخت وقایع گذشته و تحلیل و بررسی آن ها در راستای تشخیص پیش سازمان دهنده ها و ارزیابی آن ها یکی از چالش های پیش روی اساتید و دانشجویان این رشته می باشد.

### نرم افزار تاریخ ایران اسلامی:

به کارگیری فناوری های نوین در امر آموزش به دانشجویان کمک می کند تا درک بهتری و جامع تری از مطالب درسی داشته باشند و همچنین آن ها را یاری می کنند تا فرایند یادگیری منوط به محیط آموزشی نشود؛ اما آنچه درخور توجه می باشد؛ انتخاب صحیح نوع فناوری بر اساس روش ها و امکانات می باشد که یک مجموعه آموزشی می تواند به آن دسترسی داشته باشد (میری نقل شده در رومانی، ۱۳۹۹: ۷۲). دسترسی دائم و آسان به آموزش تاریخ که از طریق محتوای طراحی شده در فضای الکترونیکی، امکان تمرکز بیشتر دانشجویان بر آنچه هدف اصلی

آموزش تاریخ، یعنی تسهیل قدرت و توان اکتشافی دانشجویان تاریخ در منابع دست‌اول به‌جای اکتفا کردن بر تدریس استادان و منابع دست‌دوم را فراهم می‌آورد (بوث، ۱۳۹۴: ۱۷۳).

در کشورهای پیشرو در امر آموزش، برای افزایش و تسهیل یادگیری دروس تاریخ برای فراگیران این علم، نرم‌افزارهای مختلف و باقابلیت‌های فراوانی طراحی و منتشرشده است ( برای مطالعه بیشتر: <https://techiehomeschoolmom.com/۱۲-history-apps-that-will-get-your-kids-excited-about-learning/> و <https://sites.google.com/site/historygeekteacher/great-sites-and-apps-for-history-teachers>). این نوع از نرم‌افزارها نه‌تنها برای دانشجویان و علاقه‌مندان به این علم بلکه برای اساتید و پژوهشگران این عرصه بسیار مفید و کارآمد می‌باشند.

نرم‌افزار تاریخ ایران اسلامی نسخه‌ی ۲، مشتمل بر ۲۸۲ عنوان کتاب در ۴۰۲ جلد از مهم‌ترین کتاب‌های کهن مربوط به تاریخ ایران می‌باشد که دامنه آن، به لحاظ زمانی، تاریخ ایران دوره اسلامی تا اواخر دوره‌ی قاجار را در برمی‌گیرد و نیز به‌عنوان پیش‌درآمد، برخی از کتب کهن و پژوهش‌های جدید درباره‌ی تاریخ ایران باستان در برنامه گنجانده شده است. موضوع کتاب‌های این کتابخانه، حول محور دولت‌های شکل‌گرفته در ایران مانند طاهریان، سامانیان، صفاریان، غزنویان، سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغول، ایلخانان، صفویه، افشاریه، زندیه، قاجاریه و مشروطه است که در این برنامه، به لحاظ محتوایی در محورهای زیر دسته‌بندی می‌شوند: تاریخ‌های عمومی، تاریخ دولت‌ها، تاریخ‌های سلسله‌ای، تاریخ‌های محلی، تاریخ ایران باستان، تاریخ اجتماعی.

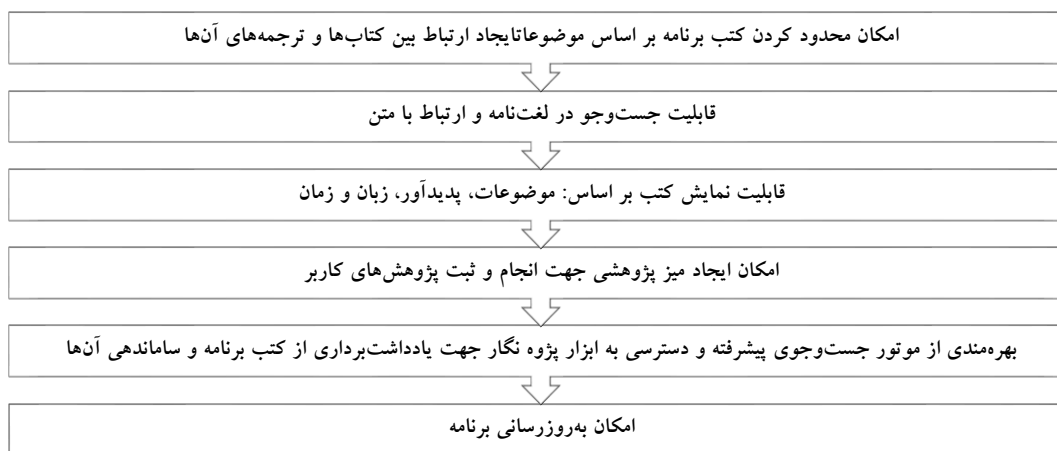
### امکانات و قابلیت‌ها:

نرم‌افزار تاریخ ایران اسلامی ۲ دارای قابلیت‌های و ویژگی‌های بسیاری برای دانشجویان و اساتید رشته‌های تاریخ می‌باشد. امکان محدود کردن کتب تاریخی برنامه بر اساس موضوعات: ایران باستان، سلسله‌های ایران، تاریخ عمومی، تاریخ محلی، تاریخ اجتماعی و تاریخ دولت‌ها، این امکان را در کلاس درس به دانشجویان و اساتید می‌دهد تا بر اساس پیش‌سازمان دهنده‌های مطرح شده در کلاس به جست و جو در میان منابع موجود در این برنامه بپردازند. قابلیت جست‌وجو در لغت‌نامه‌ها و ارتباط با متون کتاب‌های تاریخی نیز به‌عنوان یکی از مهمترین منابع تاریخ ایران برای شناسایی پیش‌سازمان دهنده‌ها در زمینه ادبیات تاریخی ی امتیاز منحصر به فرد را برای آن ایجاد کرده است.

همچنین قابلیت نمایش کتب بر اساس: موضوعات، پدیدآور، زبان و زمان نیز امکان تحلیل مطالب تاریخی بر اساس مولفه‌های بسیاری را فراهم می‌کند تا بتوان مفاهیم مختلف را اولویت بندی کرد. بهره‌مندی این نرم افزار از موتور جست‌وجوی پیشرفته، با قابلیت‌های: اولویت‌دهی پیشرفته به پاسخ‌ها؛ پالایش نتایج جست‌وجو بر اساس: کتاب، پدیدآور و زبان؛ انعطاف در برابر پیشوند و پسوند کلمات؛ محدود کردن جست‌وجو به: آیات، روایات و اشعار موجود در متون کار اساتید تاریخ را بسیار راحت تر کرده است. دسترسی به ابزار پژوه نگار جهت یادداشت‌برداری از کتب برنامه و ساماندهی آن‌ها نیز از ابزارهای تکمیلی این نرم افزار برای پژوهشگران می‌باشد که اساتید نیز می‌توانند

برای سازماندهی و شناسایی مطالب تاریخی در راستای تدریس بهره ببرند. امکان ایجاد میز پژوهشی جهت انجام و ثبت پژوهش‌های کاربر و امکان به‌روزرسانی برنامه امکان افزایش کتب و منابع موجود در برنامه ممکن می‌سازد.

(بهاء احمد، ۱۳۹۷، ۱۵۸۱۵، <https://www.noorsoft.org/fa/software/View/15815>).



شکل شماره (۷): قابلیت‌های مختلف نرم‌افزار تاریخ ایران اسلامی ۲

در این راستا آموزش تاریخ در فضای الکترونیکی و با استفاده از محتوای تولیدشده در آن، نوع جدیدی از قالب‌های تدریس این علم می‌باشند که می‌تواند پاسخ گوی نیازهای انسان در فهم تاریخ گذشتگان باشد بلکه می‌تواند در مسیر تحلیل، تعمیق و ارتقای آموزش تاریخ در جامعه مثمر ثمر باشد. با اجرایی شدن این نوع از آموزش آرمان آموزش برای همه، در هر زمان و مکانی میسر شده و از این طریق می‌توان مسیر بهره‌بری از علم تاریخ را هموار کرد (Khosrobeigi, ۲۰۱۸). با استفاده از این نرم‌افزار نه تنها استاد می‌تواند به راحتی به مجموعه‌ای از منابع دسترسی پیدا کند بلکه می‌تواند برای تحلیل و شناسایی پیش سازمان دهنده از قابلیت‌های آن استفاده کند.

### نتیجه‌گیری:

تحقیق حاضر باهدف بررسی تدریس تاریخ با روش پیش سازمان دهنده با بهره‌گیری از نرم‌افزار تاریخ ایران اسلامی ۲ صورت گرفت. با توجه به چالش‌های پیشروی آموزش تاریخ در ایران ابتدا به بررسی و تشخیص چالش‌های تدریس این علم پرداخته شد و پس از آن روش پیش سازمان دهنده و ظرفیت‌ها و محدودیت‌های آن در آموزش علم تاریخ مورد بررسی و کنکاش قرار گرفت. در انتها نیز نرم‌افزار تاریخ ایران اسلامی ۲ معرفی و مورد تحلیل قرار گرفت که با دارا بودن قابلیت‌های فراوانی همچون: محدود کردن کتب تاریخی، ایجاد ارتباط بین کتاب‌ها و ترجمه‌های آنها، جست‌وجو در لغت‌نامه، قابلیت نمایش کتب بر اساس: موضوعات، پدیده‌آور، زبان و قرن، ایجاد میز پژوهشی، موتور جست‌وجوی پیشرفته و... عرصه‌ای جدید برای آموزش تاریخ به حساب آمد. نگاشته حاضر با بررسی تمامی ابعاد مطرح‌شده به این نتیجه رسید که در جهان کنونی، تدریس صرف دروس تاریخ به

همراه کتاب و عدم استفاده از دیگر امکانات نوین آموزشی در کنار استفاده از شیوه‌های سنتی تدریس، باعث روی‌گردانی دانشجویان علاقه‌مند به این عرصه و کاهش جذابیت این علم شده است. همچنین فضای الکترونیک و نرم‌افزارهای آموزشی طراحی شده برای تدریس تاریخ در تمامی جهان، جایگاه خود را هرروز ارتقاء می‌بخشند و امکان جایگزینی کتاب‌های درسی طراحی شده برای دانشجویان را افزایش می‌دهند. نرم‌افزار تاریخ ایران اسلامی ۲، زمینه لازم را برای تحلیل، شناسایی و ارزیابی تمامی منابع خود را برای تدریس تاریخ ایران اسلامی با روش پیش سازمان دهنده را در دانشگاه‌ها دارا می‌باشد و در این راستا می‌توان ادعا نمود که با بهره بردن از این نرم‌افزار که حاصل تلاش جوانان ایرانی می‌باشد، می‌توان تدریس تاریخ را بسیار آسان‌تر و باکیفیت‌تر نمود. در این راستا لزوم تحول در آموزش دروس تاریخ روزبه‌روز بیشتر احساس می‌شود و نظام آموزش عالی ملزم به استفاده از تمامی قابلیت‌های موجود در راه ارتقاء فرآیند تدریس و آموزش این علم در ابعاد مختلف می‌باشد. در واقع به‌کارگیری این نوع از نرم‌افزار و حمایت مادی و معنوی از آن‌ها، می‌تواند در راه تدریس بهتر و آموزش موفق‌تر در دانشگاه قدمی مؤثر ثمر باشد.

### منابع و مآخذ

- افروز، غلامعلی؛ کلانتری، فتح اله؛ نصرتی، فاطمه (۱۳۸۵)، بررسی تأثیر پیش سازمان دهنده‌ها در یادگیری دانش آموزان، روانشناسی و علوم تربیتی، شماره ۱ و ۲، ۱۵-۱.
- بوث، آلن (۱۳۹۴). آموزش تاریخ در دانشگاه-ارتقای سطح یادگیری و فهم، مترجم سید محسن علوی پور، تهران: سمت؛ دانشگاه فرهنگیان.
- بهاء احمد، سوران (۱۳۹۷). <https://www.noorsoft.org/fa/software/View/۱۵۸۱۵>.
- پیرنیا، حسن (۱۳۵۷). تاریخ ایران باستان، جلد: ۱، تهران: دنیای کتاب.
- توتکله، علی پور علیرضا (۱۳۹۸). مدیریت تدریس با استفاده از پیش سازمان دهنده‌ها، رشد تکنولوژی آموزشی، دوره ۳۴، شماره ۷، ۲۲-۲۰.
- چنگائی، مهتاب (۱۳۹۹). نگاهی به وضعیت آموزش تاریخ در مدارس، "فصلنامه علمی - تخصصی پژوهش در آموزش تاریخ"، دوره ۱، شماره ۳، ۸۳-۱۰۰.
- راوندی، مرتضی (۱۳۵۴). تاریخ اجتماعی ایران، جلد: ۳، تهران: امیرکبیر.
- رومانی، سعید؛ سبزواری نژاد، حدیث؛ یاراحمدی، رضوان؛ هاشمی، فاطمه (۱۳۹۹). اهمیت و کاربرد فناوری در آموزش تاریخ، پیشرفت‌های نوین در روانشناسی، علوم تربیتی و آموزش و پرورش، سال ۳، شماره ۲۸، ۷۱-۸۳.
- مدنی، جلال‌الدین (۱۳۸۷). تاریخ سیاسی معاصر ایران، جلد: ۱، قم: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم. دفتر انتشارات اسلامی.
- مصطفی‌زاده، اسماعیل (۱۳۹۱). <http://mahabadedu.blogfa.com/post/۶۸>.
- ملایری محمدی، محمد (۱۳۷۹). تاریخ و فرهنگ ایران در دوران انتقال از عصر ساسانی به عصر اسلامی، جلد: ۱، تهران: توس.

یوسف زاده، محمدرضا؛ معروفی، یحیی (۱۳۹۷). تدریس حرفه‌ای: مبانی، مهارت‌ها و راهبردها، همدان: دانشگاه بوعلی سینا.

-Ausubel, D. P. (۱۹۶۰). "The use of advance organizers in the learning and retention of meaningful verbal material." *Journal of educational psychology* ۵۱(۵): ۲۶۷.

– Birabil, ST (۲۰۲۰). EFFECTS OF ADVANCE ORGANIZERS TEACHING STRATEGY ON HEARING IMPAIRED STUDENTS' ACHIEVEMENT AND RETENTION IN SOCIAL STUDIES IN RIVERS STATE - *European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences*, Vol. ۸ No. ۴, ISSN ۲۰۵۶-۵۸۵۲.

– Dean, C. B, Hubbell, E. R, Pitler, H, & Stone, B. (۲۰۱۲). *Cues, Questions, and Advance Organizers. Classroom Instruction that Works Research-Based Strategies for Increasing Student Achievement*. Denver: McRel.

– Eftekhari, H. Maki Abadi, M (۲۰۱۹). Improving the quality of teaching Distribution multiplicity and meaningful learning using pre-organizer teaching pattern (study). *Quarterly Journal of Education Studies*, ۵(۱۸): ۱۱-۳۰. (In Persian)

– Elfeky, Abdellah Ibrahim Mohammed, Masadeh, Thouqan Saleem Yakoub, Elbyaly, Marwa Yasien Helmy (۲۰۲۰). Advance organizers in flipped classroom via e-learning management system and the promotion of integrated science process skills. *Thinking Skills and Creativity*. Volume ۳۵, ۱-۳۱. (In Persian)

– Golmohammadi, a (۲۰۱۰). Redefining Political History. *Historical Perspective&Historiography*, ۲۰(۵): ۱۰۷-۱۲۸. (In Persian)

– Gunawan, G. Harjono, A. Nisyah, M. Kusdiastuti, M. Herayanti, L. Fathoroni, F. (۲۰۲۰). Enhancement Students' Problem-Solving Ability through Inquiry Learning Model Integrated with Advance Organizers on the Concept of Work and Energy, *Journal of Physics: Conference Series*, IOP Publishing, volume ۱۴۷۱, ۱-۶.

– Hamraz, V (۲۰۱۲). Recognition of the Role Played by Documentaries in Teaching History. *Interdisciplinary Studies in Media and Culture*, ۱(۲): ۱۴۷-۱۵۸.

– James, Morgan, Derrick, Wirtz, Woodward, Tiffany (۲۰۱۴). *ADVANCE ORGANIZERS Preparing Students for Learning*, available in: <https://www.collegestar.org/modules/advance-organizers>

– Khosrobeigi, H (۲۰۱۸). Reviewing the Function Electronic Content in History Learning in university (The First Step in Identifying Critical Electronic Content Requirements). *Critical Studies in Texts & Programs of Human Sciences*, ۱۸(۱۰): ۶۵-۸۸. (In Persian)

– Luiten, John, Ames, Wilbur, Ackerson, Gary (۱۹۸۰). A meta-analysis of the effects of advance organizers on learning and retention. *American educational research journal*. Volume ۱۷, issue ۲, ۲۱۱-۲۱۸.

- Mayer, Richard E (۱۹۷۹). Twenty years of research on advance organizers: Assimilation theory is still the best predictor of results. *Instructional science*. Volume ۸, issue ۲, ۱۳۳-۱۶۷.
- Nisyah, M. Gunawan, G. Harjono, A. Kusdiastuti, M. (۲۰۲۰). Inquiry learning model with advance organizers to improve students' understanding on physics concepts. *Journal of Physics: Conference Series*. IOP Publishing. Volume ۱۵۲۱, ۱-۶.
- Shahnemati, S, Fani, H (۲۰۰۸). Comparison of the pattern of organizing and lecturing in Increase retention and extension of transmission and its relationship with performance Fourth grade primary school female students in Shiraz. *Educational researches*, ۴(۱۶): ۱-۱۵. (In Persian)
- Vahdati Daneshmand, A, Sajjadih, N, Hosseini, A (۲۰۱۹). Constructivism in History Education: Amendment of Vulnerabilities Based on Ricoeur's Hermeneutics. *Foundations of Education*, ۸(۲): ۱۶, ۸۷-۱۰۲. (In Persian)



## **A Reflection on teaching the history of Islamic Iran with the pre-organizing method using the history of Islamic Iran software ۲**

### **Abstract:**

Unfortunately, teaching the history of Islamic Iran in traditional ways and neglecting modern educational methods has reduced its capabilities and caused the uniformity of teaching. In this regard, for the effectiveness of history teaching, the teaching method based on pre-organizers as a new method in our country can be useful in facilitating and effectiveness of teaching the history of Islamic Iran. Accordingly, to correct the weaknesses in the teaching of history, we need to use new technology and software designed in this field. Historical teaching aids are a new type of software that have many capabilities in developing students' ability to analyze and understand. The general purpose of this paper is to investigate the effectiveness of the pre-organizing method in teaching the history of Islamic Iran using the history of Islamic Iran ۲ software. In this research, the descriptive method used is of qualitative and analytical type and has an interdisciplinary nature that has been done by using taking notes tools to collect data. Findings of the article show that the history of Islamic Iran ۲ software with many capabilities such as: restricting historical books, creating a connection between books and their translations, searching the dictionary, the ability to display books based on: topics, author, language and century, creating a table Research, advanced search engine, etc. is a serious field for teaching history in the university and makes teaching this science easier and more effective. In this regard, using the existing capacities of this software in order to teach history is suggested.

**Keywords:** history education, history of Islamic Iran, pre-organizing method, history of Islamic Iran software ۲.